

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Názov habilitačnej práce: Implementácia techník neurolingvistického programovania v procese zvyšovania úrovne kvality pracovného života manažérov na Slovensku

Autorka habilitačnej práce: Mgr. Eva Benková, PhD.

Školiace pracovisko: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta manažmentu, ekonomiky a obchodu

Odbor habilitačného konania a inauguračného konania: manažment

Oponent: doc. Ing. Magdaléna Tupá, PhD.

Pracovisko oponenta: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov

Na základe menovania za oponenta na habilitačnú prácu, predsedom Vedeckej rady Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu Prešovskej univerzity v Prešove zo dňa 5. apríla 2024, predkladám nasledujúce stanovisko:

Habilitačná práca sa zaoberala vysoko aktuálnou témou zameranou na problematiku neurolingvistického programovania v procese zvyšovania úrovne kvality pracovného života manažérov na Slovensku.

Vo vyspelých krajinách prevláda znalostná ekonomika založená na technologickom pokroku, globalizácii, zmenách v charaktere práce a z toho vyplývajúcich zmenách systémov riadenia. Dôležitosť je kladená na hodnoty, ktorými sú technologické služby a produkcia informácií. Mení sa charakter trhu práce a od zamestnancov tvoriacich uvedené hodnoty sa vyžadujú nové kompetencie. Za najväčší prínos zamestnancov pre výkonnosť a úspechy organizácií sa považuje ich individuálna schopnosť pracovať vysoko produktívne a efektívne. Preto, je potrebné zamerať sa na udržiavanie a rozvoj znalostí zamestnancov a uspokojovanie potrieb vyplývajúcich na ich spokojnosť. Reflektujúc túto skutočnosť, manažment podnikov musí venovať pozornosť rozmanitosti potrieb svojich zamestnancov a zabezpečeniu pracovného prostredia podporujúceho zlepšovanie kvality ich pracovného života.

Cieľom habilitačnej práce bolo zistiť využitie techník neurolingvistického programovania v procese zvyšovania úrovne kvality pracovného života manažérov na všetkých úrovniach riadenia. Cieľom habilitačnej práce boli taktiež praktické aplikácie a formulovanie návrhov pre implementáciu techník neurolingvistického programovania do manažérskej praxe s cieľom zlepšiť kvalitu pracovného života manažérov v slovenských podmienkach. Cieľom výskumu habilitačnej práce bolo systematicky preskúmať a identifikovať najvýznamnejšie faktory neurolingvistického programovania, ktoré by mohli pozitívne ovplyvniť efektívnosť manažérskej práce a úroveň kvality pracovného života manažérov. Cieľom výskumného projektu je taktiež analyzovať súvislosti medzi faktormi neurolingvistického programovania a oblasťami kvality pracovného výkonu manažérov na Slovensku prostredníctvom dotazníka neurolingvistického programovania a kvality pracovného života.

Habilitačná práca je spracovaná na 200 stranách, ktoré sú členené do piatich kapitol, obsahuje taktiež úvod, záver a zoznam bibliografických odkazov.

V prvej kapitole habilitantka definovala súčasné chápanie ekonomického a pracovného prostredia manažérov, charakterizovala zamestnancov a manažérov v súčasnom ekonomickom prostredí, ako aj zručnosti a schopnosti efektívneho manažéra. Pozitívne možno hodnotiť, že autorka uviedla odporúčania manažérov vychádzajúcich z dobrej praxe.

Druhá kapitola bola venovaná teoretickým východiskám skúmania aspektov neurolingvistického programovania (NLP), aplikácii jeho techník a spôsobov využitia v rozličných aspektoch manažérskej práce a v pracovnom živote.

Tretia kapitola obsahuje podrobne charakterizovaný termín Kvalita pracovného života, (QWL) a zároveň sú v nej definované metódy škály QWL i hlavné modely pracovnej spokojnosti.

Autorka s aparátom vymedzených premenných pracuje v kontexte zmien znalostnej ekonomiky a využíva najnovšie poznatky zo skúmanej problematiky, čím vytvára stabilný základ pre naplnenie vytýčených cieľov.

Najrozsiahlejšou časťou práce je štvrtá kapitola, v ktorej sa opisuje metodológia použitá pri výskume NLP a QWL, stanovujú sa výskumné otázky a hypotézy, výskumná vzorka, spôsob získavania a spracovania zozbieraných dát, výsledky výskumu a vedenie diskusie k riešenej problematike. Kapitola obsahujúca metodologickú časť práce a výsledky výskumu vrátane diskusie je svojím obsahom neštandardná a autorka mohla zvážiť rozdelenie kapitoly.

V úvode tejto kapitoly autorka definuje hlavný cieľ habilitačnej práce a následne v podkapitole vytyčuje cieľ výskumu, ktorý ďalej rozvíja. Autorka k stanoveniu cieľa pristúpila veľmi systematicky a štruktúrované, čo však prispelo k neprehľadnosti. Vhodnejšia by bola jednoduchšia formulácia cieľa výskumného projektu a jeho ďalšie rozšírenie až v parciálnych cieľoch. Uvedené však v žiadnom prípade nevyplýva na kvalitu spracovania a získané výsledky. Kladené výskumné otázky vychádzajú zo stanovených cieľov a sú vodičkom pre realizáciu výskumu. Na výskumné otázky nadväzujú hlavné výskumné hypotézy, ktoré sú stanovené veľmi korektne. Oceňujem rozsah výskumnej vzorky ($N=996$), ktorá viac ako dvojnásobne prevyšuje minimum (384) vypočítané zo základného súboru pri intervale spoľahlivosti 95%, rozpätí chyby 5% a rozptylu (podielu populácie) 50%.

Výskumné dáta boli zbierané prostredníctvom dvoch dotazníkov (NLP a QWL), následne boli spracované adekvátnymi matematicko-štatistickými metódami: deskripcia, analýza kontingenčných tabuliek, korešpondenčná analýza, konfirmačná a exploračná faktorová analýza, modelovanie prostredníctvom štruktúrálnej rovnice (SEM analýza), korelačná analýza a ANOVA. Overenie reliability výskumného nástroja sa uskutočnilo Cronbachovým alfa koeficientom. Veľmi pozitívne možno hodnotiť výber a aplikáciu metód, ktorými autorka deklaruje znalosti z oblasti metodológie vedeckej práce. Habilitantka kontinuálnym spôsobom odpovedá na výskumné otázky. Systematicky analyzuje súvislosti medzi jednotlivými faktormi NLP a QWL. Pozitívne možno hodnotiť veľmi precízne spracovanie obsahových i procesných prístupov SEM analýzy, korektnú interpretáciu a vizualizáciu výsledkov. Na základe výsledkov korelačných analýz bolo identifikovaných niekoľko štatisticky významných korelácií, ktoré dokazujú vzťah medzi skúmanými premennými.

V závere kapitoly autorka veľmi vhodne zhrnula výsledky a diskutuje ich s autormi, na ktorých sa odvoláva pri mapovaní súčasného stavu problematiky.

Získané poznatky a zistenia výskumného projektu habilitantky boli základom pre formulovanie konkrétnych odporúčaní a návrhov na implementovanie techník NLP do manažérskej praxe, ktoré sú súčasťou piatej kapitoly. Práve túto časť považujem za najprínosnejšiu, pretože obsahuje konkrétne opatrenia zacielené na integráciu NLP do manažérskeho vzdelávania ale aj podporu osobného rozvoja manažérov prostredníctvom

využívania viacerých NLP techník. Teoretické poznatky a získané výsledky umožnili vytvorenie príručky pre manažérov na implementáciu techník NLP do svojej každodennej praxe. Spracovanie tejto časti práce odráža kompetentnosť a prehľad autorky v danej problematike.

Celkovo konštatujem, že habilitantka spracovaním habilitačnej práce preukázala svoju vysokú erudovanosť a mieru odbornosti v skúmanej problematike. Habilitačná práca zodpovedá z hľadiska spracovania štandardom, ktoré sú uvedené v smernici o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, kontrole originality, uchovávaní a sprístupňovaní Prešovskej univerzity v Prešove. Na základe protokolu o kontrole originality zo dňa 26. 03. 2024 je miera percentuálneho podielu textu, ktorý má prekryv s indexom prác korpusu CRZP na úrovni 6,13 % pri najvyššej miere podobnosti 1,42%, preto je možné prácu hodnotiť ako originálnu.

Otázky:

1. V súvislosti s využívaním NLP techník v manažérskej praxi sa objavujú určité etické obavy. Vyberte, ktoré z nich sú podľa Vášho názoru najzávažnejšie a navrhnite možnosti ich eliminácie.
2. Ktoré kompetencie manažérov považujete za kľúčové pre zaradenie do kurzov zameraných na NLP techniky.
3. Ktoré z techník NLP považujete za trénovateľné a ktoré za netrénovateľné (resp. trénovateľné ťažšie)? Ako by ste navrhla meranie ich vplyvu na pracovný výkon?

Záverečné hodnotenie

Po preštudovaní habilitačnej práce „Implementácia techník neurolingvistického programovania v procese zvyšovania úrovne kvality pracovného života manažérov na Slovensku“ Mgr. Evy Benkovej, PhD. odporúčam v prípade úspešného obhájenia práce pred komisiou a zodpovedania otázok **udelit'** menovanej titul „**docent**“ v odbore habilitačného konania manažment.

V Trnave dňa 03. 05. 2024